

Viličarini

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENJ GRADEC - GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA N. SOL. O.

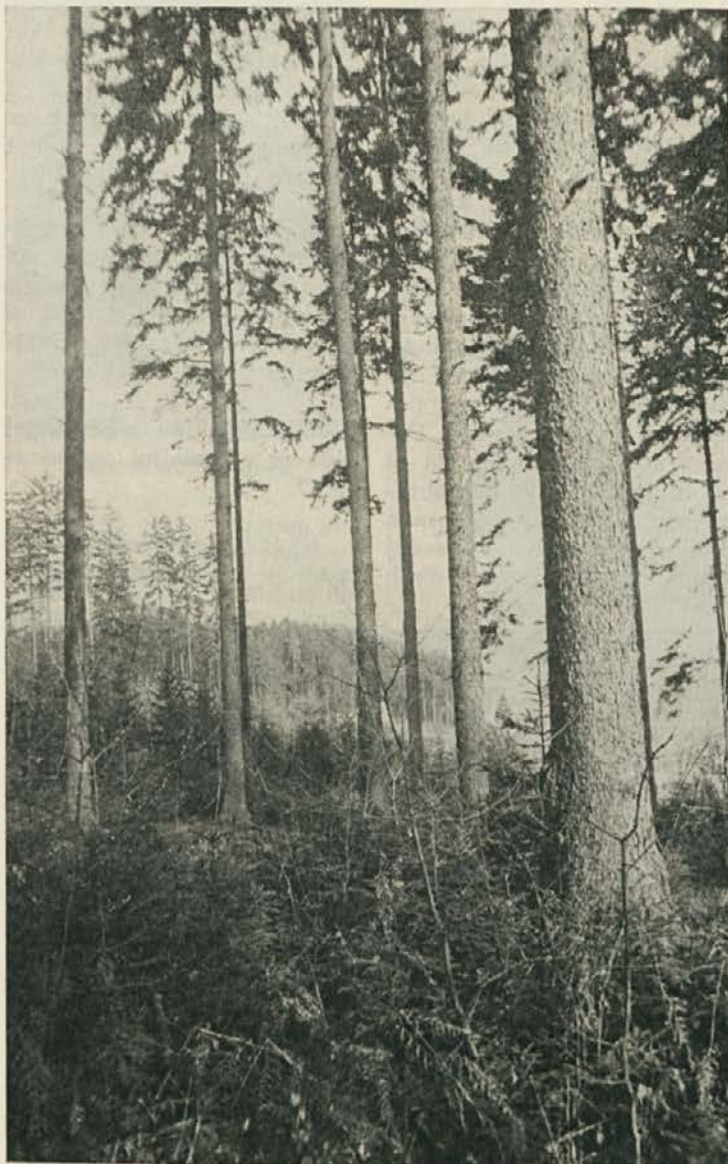
LETO XII. — STEVILKA 5

MAJ 1979

POŠTINA PLAČANA

Investicija rekonstrukcije in modernizacije proizvodnje furniranih vratnih kril v TOZD Tovarna pohištva Prevalje

Ob negativnem finančnem rezultatu v zaključku leta 1977 je TOZD TP Prevalje v začetku leta 1978 izdelal sanacijski program, katerega osnova je bila investicija rekonstrukcije in modernizacije obrata za proizvodnjo furniranih vratnih kril. Rok izdelave sanacijskega programa je bil terminsko omejen, kar je pomenilo omejen čas za izdelavo investicijskega programa.

Ponovno smo temeljito proučili tehnologijo izdelave kril, ki bi odgovarjala evropskemu nivoju (ogled tovarn v Nemčiji) in dobili dodatne informacije o raziskavah tržišča.

Do povečanja investicije je prišlo zaradi zahtev inšpekcijskih služb (preureditev sanitarij, garderob in dnevnega skladišča laka, ureditev požarne varnosti, varstvo okolja itd.). Tako so dodatne zahteve inšpekcijskih služb, kakor tudi razvoj tehnologije in zahteve tržišča po kvalitetnem izdelku narekovali nekatere nujne spremembe od prvotnega investicijsko-sanacijskega programa, ki so dovedle do izdelave aneksa prvotnega programa.

S spremembo tehnologije smo odpravili ozka grla ter povečali produktivnost. Z mehanizacijo proizvodnje smo v veliki meri odpravili težka fizična dela, kar je pri nas, ko je zaposleno nad 50 % žensk, velikega pomena. Pri tem nam je uspelo znatno zmanjšati izdelovalne čase, saj smo z istim številom zaposlenih povečali proizvodnjo od 200.000 po prvotnem programu na 250.000 kom. furniranih vratnih kril.

V TOZD TP Prevalje smo pri investiciji dali predvsem poudarek kvalitetnemu izboljšanju proizvoda, kakor tudi razširitvi asortimana furniranih vratnih kril.

Finančni obseg investicije je sorazmerno velik, vendar je potrebno upoštevati, da je postavljena energetska baza, ki omogoča nadaljnji razvoj na področju kvalitetnega in kvantitativnega širjenja programa SUMO vratnih kril.

Z nameravano rekonstrukcijo bomo uvedli najmodernejšo tehnologijo proizvodnje SUMO vratnih kril, istočasno pa smo projektirali tako, da je možna proizvodnja manjših serij s prilagajanjem zahtevam tržišča (izvoz).

Jože Stres, dipl. ing.

TOZD Žaga Mušenik

V našem časopisu smo že poročali o investicijskih naložbah za obdobje 1976 do 1980. Ena izmed večjih investicij je po tem programu tudi rekonstrukcija žagalnice v Mušeniku, ki bo predvidoma končana že prihodnje leto.

Z namenom, da bi izvedeli, kaj menijo delavci o tej investiciji in s kakšnimi problemi se spopadajo na žagi,

smo trem delavcem zastavili nekaj vprašanj.

BEZOVNAK FRANC opravlja opravila viličarista. Na žagi dela že 22 let. Je aktiven družbenopolitični delavec; zadnji dve leti uspešno predseduje delavskemu svetu temeljne organizacije.

1. V začetku letošnjega leta naj bi pričeli z rekonstrukcijo žagalnice v Muše- (Nadaljevanje na 2. strani)

Klenc Ivan

(Nadaljevanje s 1. strani)
niku. Kaj ste na tem področju že naredili?

BEZOVNAK: Mušeniška žaga je ena izmed tistih, ki ima najbolj zastarelo tehnologijo. Poleg tega so stroji dotrajani, zato smo se odločili za rekonstrukcijo. Pripravljene imamo načrte, vendar pa bo potrebno rešiti še nekaj problemov, preden bomo lahko začeli z izvajanjem investicij.

2. Ali se bodo z novo tehnologijo izboljšali delovni pogoji?

BEZOVNAK: Vsekakor bodo nekatera opravila lažja, bojimo pa se spremljajočih negativnih pojavov, ki bodo nastopili, če ne bomo dobili zadostne količine hlodovine. Letos smo že občutili pomanjkanja hlodovine pri osebnih dohodkih; bojimo pa se, da zaradi tega tudi ne bomo dosegli plana proizvodnje.

3. Kakšna opravila boste opravljali potem, ko bo začela obratovati »nova žaga«?

BEZOVNAK: Še naprej bom opravljal delo viličarista. Planirali pa smo zaposliti še enega delavca na teh opravilih.

4. Kakšni so medsebojni odnosi v vaši TOZD?

BEZOVNAK: Lahko rečem, da so zelo dobri. V zadnjem času pa kljub dobrim medsebojnim odnosom ljudje zapuščajo temeljno organizacijo. Vzrok so prenizki osebni dohodki in možnost zaposlitve v drugih delovnih organizacijah.

SLEKOVEC JANKO dela v temeljni organizaciji že 15

let. Opravlja naloge in opravila skoblarja. Živo se zanima za vse probleme v TOZD, zato je njegovo mnenje vedno in povsod dobrodošlo. Že drugo mandatno obdobje je bil izvoljen za predsednika delavske kontrole.

1. Ko smo ga vprašali, kaj meni o novi investiciji na žagi, je dejal:

»Ne zdi se mi prav, da vodimo takšno investicijsko politiko v Lesni. Imamo prevelike apetite. Mislim, da bi morali najprej dokončati investicijo v eni temeljni organizaciji, ne pa da hkrati investiramo v več TOZD. Mnenja sem, da je bila naša žaga vedno malo zastopljena. In ne samo žaga, celotna krajevna skupnost bi morala biti bolj razvita in urejena glede na to, da v tem koncu Koroške ustvarjamo precej dohodka.

Vsekakor je modernizacija naše žage potrebna. Predvidevamo, da bomo z deli končali v prvi polovici prihodnjega leta.«

2. S tem, ko se bo vpeljala nova tehnologija, bo proizvodni proces terjal manj zaposlenih. Kako boste zaposlili delavce, katerih opravila in naloge ne bodo več potrebne?

SLEKOVEC: Za vse, ki sedaj združujejo delo v TOZD, bo delo tudi potem. Nova tehnologija pa bo zahtevala drugačne sposobnosti delavcev, zato se bomo morali prekvalificirati in prilagoditi zahtevam novih strojev. Mislim, da imamo v TOZD dovolj sposobnih ljudi z določenim znanjem in

izkušnjami in jim dodatno izobraževanje ne bo problem.

3. Ali bodo opravila, ki jih opravljate sedaj, potrebna tudi pri novi tehnologiji?

SLEKOVEC: Da. Naloge, ki jih opravljam sedaj, bom opravljal tudi v bodoče.

KLENC IVAN je priden, sposoben delavec in na žagi ga imajo radi. Opravlja naloge in opravila gaterista.

1. Kaj pričakujete od nove tehnologije?

KLENC: Z novo tehnologijo se bodo izboljšali delovni pogoji. Potrebno bo manj fizičnega dela, ker bo delovni proces bolj avtomatiziran. Povečala se bo tudi produktivnost dela.

2. Ker vam je do sedaj v določenih časovnih obdobjih primanjkovalo hlodovine, me zanima, kako boste zadovoljili potrebe ob povečanju kapacitet?

KLENC: Problem pomanjkanja hlodovine smo v Mušeniški pravzaprav občutili letos prvič in to v mesecu februarju in marcu. Glavni vzrok so bile slabe vremenske razmere, zaradi katerih ni bilo možno spraviti hlodovine iz gozda. Prejšnja leta tega problema ni bilo, ker smo si v pričakovanju hude zime ustvarili zaloge. Zaloge pa so angažirale obratna sredstva in s tem povzročile dodatne stroške. Pomanjkanje hlodovine pa ni edini problem, ki nas obremenjuje. Primanjkuje nam tudi delavcev. Če bi sedaj polno obratovali — v dveh

izmenah —, bi se verjetno zopet pojavil problem pomanjkanja hlodovine.

Po pravici povedano, smo malo skeptični, kako bo z dobavo surovine, ko bomo dokončali investicijo, čeprav nam zagotavljajo, da bo surovine dovolj.

3. Pred kratkim ste obravnavali in sprejeli plan temeljne organizacije. Kako so potekale razprave?

KLENC: Razprave so bile burne. Nismo se strinjali s planom povprečnih osebnih dohodkov za leto 1979, ker so v primerjavi s planiranimi osebnimi dohodki gozdarskih TOZD prenizki. Ob združitvi gozdarskih in lesnoindustrijskih temeljnih organizacij v delovno organizacijo Lesno smo se sporazumeli, da bodo določena opravila kot npr. gaterist, mizar, sekač, ocenjena z enakim številom točk s tem, da bo imel sekač za 11 % več zaradi težjih pogojev dela. Razlika, ki jo razberem iz plana, pa je večja kot 11 % kljub temu, da upoštevamo terenski dodatek, ki ga gozdar sedaj prejema v osebnem dohodku (prej kot dodatek).

Življenjski stroški nenehno naraščajo, zato menim, da povprečni planirani osebni dohodek 5.400,00 din ni v skladu s planiranim dohodkom temeljne organizacije.

4. Kakšni so medsebojni odnosi v temeljni organizaciji?

KLENC: »Medsebojni odnosi so kar dobri. Nekaj je

Bezovnak Franc

Slekovec Janko

med nami sicer takšnih, ki bi radi z manj dela več zaslužili, sicer se pa kar dobro razumemo.«

Naše sogovornike je dopolnil direktor TOZD žage Mušenik, Miroslav Verdnik.

Miroslav Verdnik

»Vzroki, zakaj še nismo pričeli z rekonstrukcijo žagalnice v Mušeniku, so čisto objektivne narave. Prvotno smo se dogovarjali s francoskim proizvajalcem strojne opreme, ki pa je zašel v težave (stečaj). Stroji, ki smo jih uvozili iz Nemčije so dražji in zahtevajo drugačni proizvodni postopek, zato smo se odločili za novogradnjo. To pa bo strošek, ki ga prvotno nismo predvidevali. Podražila se je tudi strojna oprema domačih proizvajalcev in gradbene storitve. Financiranje te investicije še ni v celoti rešeno. Za sofinanciranje se dogovarjamo z gozdarskimi temeljnimi organizacijami, ker bo novi proizvodni proces zajemal tudi lupljenje hlodovine.

Z novo tehnologijo odpadejo vsa težka fizična dela. Proizvodnja bo avtomatizirana, zato bo potrebno ljudi prekvalficirati. Kako bomo to izvedli, bo določil dobavitelj strojne opreme.

Delali bomo samo v eni izmeni, zato bomo potrebovali deset delavcev manj, kot pa sedaj, proizvodnja pa bo za 1/3 višja, kot jo sedaj dosežemo v dveh izmenah. Ker je poprečna starost kolektiva precej visoka in bo v kratkem odšlo nekaj delavcev v pokoj, ni bojazni, da bi kdo ostal brez zaposlitve.

Problem pri nas pa je sorazmerno visoko število invalidov (6), ki ne smejo biti polno zaposleni. Glede na stanje, ki vlada na žagi že nekaj časa, pa se bojim, da bodo delavci zapuščali našo TOZD. S planom poprečnih osebnih dohodkov za leto 1979 niso zadovoljni, zato si iščejo zaposlitev v drugih delovnih organizacijah, kjer jim nudijo višje osebne dohodke. I. R.

OBRAVNAVALI IN SKLEPALI SO:

Vse temeljne organizacije so v času od 15. marca do 15. aprila 1979 obravnavale in sklepale o naslednjem:

— določili so vrednost obratunske točke za mesec marec 1979,

— seznanjeni so bili z doseženo proizvodnjo v mesecu marcu 1979,

— potrdili so plan proizvodnje za mesec april 1979,

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o pravicah, obveznostih in o osnovah pridobivanja skupnega prihodka TOZD Blagovni promet za leto 1979 (TOZD Gozdarstvo Slovenj Gradec, TOZD Gozdarstvo Mislinja, TOZD Žaga Mislinja, TOZD Tovarna stavbnega pohištva Radlje),

— imenovali so delegata v skupščino SIS za gozdarstvo gozdnogospodarskega območja Slovenj Gradec (TOZD Gozdarstvo Slovenj Gradec, TOZD Gozdarstvo Mislinja, TOZD Žaga Otiški vrh, TOZD TIP Otiški vrh, TOZD Tovarna oken Podvelka),

— obravnavali in potrdili so pravilnik za delo organov samoupravne delavske kontrole (TOZD Gozdarstvo Mislinja, TOZD Žaga Mušenik, TOZD Tovarna stavbnega pohištva Radlje, TOZD TIP Otiški vrh),

— obravnavali in sprejeli so samoupravni sporazum o delovanju stanovanj in posojil za nakup stanovanj in stanovanjsko izgradnjo (TOZD Gozdarstvo Mislinja, TOZD Žaga Mušenik),

— obravnavali in sprejeli so predlog samoupravnega sporazuma o oblikovanju in uporabi prihodkov ter razporejanju skupnega dohodka v Temeljni koroški banki Slovenj Gradec z dne 22. 12. 1978 (TOZD Tovarna stavbnega pohištva Radlje, TOZD Tovarna oken Podvelka),

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o merilih in postopkih za uresničevanje kreditnih odnosov s tujino (TOZD Žaga Otiški vrh, TOZD TIP Otiški vrh).

Posamezne temeljne organizacije so obravnavale še:

TOZD GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC

Dne 30. 3. 1979 — delavski svet

— sprejeli so poročilo o izidu referendumu za sprejem samoupravnega sporazuma o osnovah plana temeljne organizacije za leto 1979 in samoupravnega sporazuma o osnovah plana delovne organizacije Lesne za leto 1979,

— sprejeli so predlog družbenega dogovora o Pohorskem lovsko-gojitvenem območju in za podpisnika družbenega dogovora pooblastili direktorja temeljne organizacije.

TOZD ŽAGA MUŠENIK

Dne 26. 3. 1979 — zbor delavcev

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne stanovanjske organizacije (Nadaljevanje na 4. strani)

Na seji DS TOZD Žaga Mušenik dne 17. 4. 1979 so bili prikazani problemi zaposlovanja in doseganja plana proizvodnje.

V prvem tromesečju je bil plan proizvodnje dosežen z 91% zaradi pomanjkanja hlodovine. Delavski svet je sprejel sklep, da bodo poskušali letni plan doseči s tem, da bodo delali tudi ob prostih sobotah oziroma z nadurami.

(Nadaljevanje s 3. strani)
vanske skupnosti občine Ravne na Koroškem.

TOZD ŽAGA VUHRED

Dne 3. 4. 1979 — Delavski svet
— seznanjeni so bili s potekom gradnje nove žagalnice v Spodnji Vižingi.

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE

Dne 20. 3. 1979 — delavski svet
— obravnavali in potrdili so spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje CD in delitvi sredstev za OD in skupno porabo temeljne organizacije,
— obravnavali in potrdili so gospodarski načrt za leto 1979.

TOZD TOVARNA STAVBNEGA POHIŠTVA RADLJE

Dne 22. 3. 1979 — zbor delavcev
— sklepali so o investicijskih naložbah in najemanju kreditov,
— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o izločanju dela sredstev stanovanjskega prispevka za financiranje izgradnje omrežja komunalnih objektov in naprav v občini Radlje ob Dravi,
— seznanjeni so bili s sklepom o uvedbi sanacijskega postopka za nadomestitev sredstev nekrite izgube po zaključnem računu za leto 1978 za TOZD Gostinstvo in turizem.

TOZD TOVARNA IVERNII PLOŠČ OTIŠKI VRH

Dne 22. 3. 1979 — delavski svet
— razpisali so nadomestne volitve za izvolitev delegata v delavski svet temeljne organizacije,
— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o notri kompenzaciji izpadlega dohodka za leto 1979 med proizvajalci in porabniki ivernih plošč,

— obravnavali in potrdili so bilateralni sporazum med proizvajalci in uporabniki ivernih plošč,

— potrdili so predlog novih cen za iverne in oplemenitene iverne plošče.

Dne 1., 2., 3. in 4. 4. 1979 — zbor delavcev

— potrdili so kandidata za izvolitev delegata v delavski svet temeljne organizacije.

Dne 6. 4. 1979 — delavski svet
— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev med Lesno Slovenj Gradec — TOZD TIP Otiški vrh in združeno lesno industrijo »ZLIT« Tržič,

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev med Lesno Slovenj Gradec — TOZD TIP Otiški vrh in lesnoindustrijskim podjetjem BOHOR — Šentjur pri Celju,

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev med Lesno Slovenj Gradec — TOZD TIP Otiški vrh in lesnoindustrijskim kombinatom »SAVINJA« Celje,

— seznanjeni so bili s spremembo pravilnika o delovnih razmerjih,

— obravnavali so samoupravni sporazum o izobraževanju, štipendiranju in pripravništvu ter ga dali v javno razpravo.

TOZD TOVARNA OKEN PODVELKA

Dne 20. 3. 1979 — delavski svet
— obravnavali in potrdili so predlog družbenega dogovora občine Radlje ob Dravi o zaščiti, urejanju, vzdrževanju in izgradnji novih kulturno-zgodovinskih objektov, spomenikov in spominskih obeležij iz predvojnega revolucionarnega gibanja NOB proti fašizmu in povojne izgradnje samoupravne socialistične družbe.

L. Ž.

sti del, ki je bila izdelana za TOZD Blagovni promet in izhodišča panožnih samoupravnih sporazumov za delovno organizacijo.

V Temeljni organizaciji Blagovni promet so že izdelali Pravilnik o organizaciji in razvidu del. Na osnovi tega pravilnika so skupno z Zavodom za organizacijo poslovanja izdelali predlog sistema ocenjevanja zahtevnosti del za TOZD. Ta predlog temelji na naslednjih izhodiščih:

1. Razpon med najmanj zahtevnim in najbolj zahtevnim delom (delovnim mestom) je 1:4.

— Najmanj zahtevno delo je ocenjeno s 712 točkami, najbolj zahtevno pa z 2562 točkami. Najmanj zahtevno delo se v TOZD Blagovni promet ne pojavlja.

2. Osnove iz točke 1 so prilagojene samoupravnemu sporazumu o osnovah in merilih

delitve osebnih dohodkov v lesni industriji SR Slovenije in razmerju v Lesni.

Oceno zahtevnosti različnih del (znotraj posameznih razredov) se opravi na osnovi naslednjih kriterijev:

— odgovornosti, ki ima 40% delež.

— obremenitve, ki imajo 20% delež,

— delovne razmere, ki imajo 20% delež,

— napor v odnosu z drugimi, ki ima 20% delež.

To seveda ni celoviti prikaz sistema novega načina nagrajevanja v TOZD Blagovni promet. V eni izmed prihodnjih števil bomo ta sistem podrobneje prikazali.

Sistem nagrajevanja po delu za ostale temeljne organizacije bodo izdelale komisije, ki so bile imenovane za posamezne panoge dejavnosti znotraj delovne organizacije.

I. R.

Delo, počitek rekreacija

Današnji človek mora posvetiti veliko večjo skrb za svoje zdravje kot njegovi predniki. Živimo v civiliziranem svetu. Tri četrtine svojega življenja preživimo v zaprtih prostorih, ki mnogokrat ne ustrezajo osnovnim zahtevam higijene. Industrializacija in gospodarstvo prinašata nove nevarnosti za zdravje. Naglica življenja predstavlja danes velik napor in, če človek ni zdrav in utrjen, stopa v življenjski boj nepripravljen in nezavarovan.

Idealno bi bilo preživeti dan takole:

- 8 ur dela
- 8 ur počitka
- 8 ur rekreacije.

Le ob takšni razporeditvi našega dneva bi se laže prilagajali novim zahtevam modernega življenja in si nabrali novih moči za jutrišnje delo.

1. Delo:

Splošni faktorji, ki vplivajo na človekovo delovno sposobnost (poleg sposobnosti, navad, spretnosti in znanja, motivacije, odnosa človeka do družbenega okolja, organizacije dela in delovnega okolja) in s tem tudi na delovni učinek so:

- a) — začetni in končni elan ter privajanje na delo
- b) — starost in spol
- c) — zdravstveno stanje

Ne uničuj gozdnega
rastja — cvetja, plodov
in gob (tudi, če so
strupene)

Nagrajevanje po delu — kdaj v Lesni?

V naši delovni organizaciji že leto dni deluje komisija za usklajevanje osebnih dohodkov med TOZD in Delovno skupnostjo za opravljanje del skupnega pomena.

Na osnovi analize osebnih dohodkov po temeljnih organizacijah je komisija na svoji drugi seji ugotovila naslednje:

— da so enaka delovna opravila sistemizirana v različnih kvalifikacijskih skupinah po temeljnih organizacijah (analiza brez kriterijev D5 po analitični ocenitvi),

— da je razmerje analitičnih ocen brez kriterijev D5 gate-rist — sekača 1:1,10 in ustreza dogovorom,

— da v sedanji analitični oceni ni kriterija za ovrednotenje težjih delovnih pogojev (obratovanje v štirih in treh izmenah),

— da analitične ocene niso usklajene med TOZD in med TOZD in delovno skupnostjo za opravljanje del skupnega pomena,

— da sistem analitičnih ocen ni več uporaben, ker omogoča preveč subjektivnih vplivov,

in sprejela naslednje predloge za uskladitev vplivov:

— Zavod za organizacijo poslovanja bo svetoval komisiji izhodišča za nadaljnje delo.

— Osnova za vrednotenje dela je katalog delovnih opravil, ki je sestavni del organizacije delovne organizacije. Predlog nove organizacije bo izdelan v enem letu, zato se za trenutne rešitve ne moremo posluževati teh izhodišč. Zavod predlaga, da za trenutno rešitev uporabimo njihovo metodologijo ocenjevanja zahtevno-

Privajanje na delo pa je daljši proces. Človek se na povečane zahteve aktivnosti privaja postopoma. Spočetka naleti na težave, zato je delovni učinek sorazmerno mali. Na vrhu delovne krivulje je lahko delovni učinek 50 % večji kot na začetku.

b) Starost in spol:

Ženska se pri težkem fizičnem delu prej utruja kot moški zaradi značilnosti ženskega organizma (nežnejši skelet in mišičje, slabša čutila in dihalna). Poleg tega so žene čustveno bolj neuravnovešene. V puberteti, nosečnosti, meniju in v času svojega perila se delu slabše prilagajajo, ne morejo se zbrati, so razdražljive, skratka so manj vzdržljive in se prej utrudijo. Prav zaradi tega žene naj ne opravljajo napornega dela ter dela, kjer je potreben nenaravni položaj telesa. Nočno delo ni za žensko, še posebno ne za matere. Ženske naj ne bi delale v rudnikih in dvigovale težkih bremen, naj bi se ne spuščale v globino voda itd. Če se to ne upošteva, pride do množičnih ženskih obolenj. Zanje se priporočajo dela, kjer se zahteva fina ročna spretnost, umske ter vzgojne sposobnosti.

Mladina pri delu (14—18 let)

Vajenci so v tej dobi v večji meri izpostavljeni škodljivostim pri delu kot dijaki. Mlajši delavci imajo več nesreč pri delu kot odrasli, vendar lažjih. Ljubijo nevarnost in rizik, pri delu so neprevidni. Delajo naj v zdravem delovnem okolju. Delo naj bo povezano z učenjem in naj ne traja več kot 6—8 ur. Glede vrste dela velja zanje isto, kot za žene v proizvodnji.

Starejši pri delu:

S hitrim razvojem medicine se je življenjska doba precej podaljšala. Pri ljudeh nad 50 let (pri nekaterih prej, pri drugih pozneje) se pokažejo znaki staranja in sicer najprej na čutilih, občutljivih in gibljivih ter na centralnem živčnem sistemu. Ostrina vida začne padati po tridesetem letu in je pri 45. letih zmanjšana tako, da navadno že potrebujemo očala. V tem času slabi tudi sluh, vendar to poslabšanje ne moti človeka pri delu.

Pride tudi do spremembe v človeški duševnosti, slabše je prilagajanje na nove razmere. Moč telesa oslabi in do vsega novega čutijo nezaupanje in bojazen. Uspešni pa so zaradi svojega znanja in izkušenj, vestni in potrpežljivi so pri delu, ustaljeni po navadah. Ugodno vplivajo na mlade delavce v proizvodnji. Ker norme ne morejo več v celoti dosegati, se priporoča, da imajo svoboden ritem dela.

c) Zdravstveno stanje

Delovna sposobnost delavca je odvisna od njegovega zdravstvenega stanja. Največ lahko proizvajajo zdravi in zadovoljni ljudje. Če neka škodljivost iz človekovega okolja tako močno deluje na človekov organizem, da poruši harmonično delovanje organov, pride do bolezni.

d) Utrujenost

je obrambni mehanizem človeškega organizma, ko opozarja, da je v organizmu nekaj narobe. Pride do motenj v delovanju možgan in izčrpanja mišic. Sprosti se podzavestna, avtomatska dejavnost. Človek se slabše prilagaja in izgubi svojo plastičnost. V proizvodnji se nam kaže s padcem delovnega učinka. Utrujeni ljudje reagirajo prehitro ali prepočasno, kot bi uživali alkohol. Pojavljajo se spontani odmore v delovnem času, nepotrebne kretnje in drhtenje, kar pogosto privede do obratne nezgode, rastejo pa tudi različna obolenja. Utrujeni ljudje čutijo bolečine v organih, so brez volje, izčrpani, mlahavi, slabi njihova motivacija za delo, s tem pa se lahko spremeni tudi njihov pozitiven odnos do dela. Človek je razdražljiv, čustveno neuravnovešen in labilen, zato lahko zaide v konfliktno situacijo. Utrujenost preprečimo s počitkom, letnim odmorom, boljše organizacijo dela, z ureditvijo delovnega okolja in z različnimi poživili.

Počitek je prekinitev ali sprememba delovne aktivnosti. Pri počitku je važno, da spremenimo razpoloženje in, da nam popusti duševna napetost. Počitek damo delavcu, še predno nastopijo znaki utrujenosti. Počitek traja različno, najbolje od 15—30 minut. Delavec se

najbolj spočije, če počiva cela skupina. Počitek naj bo aktiven ali pasiven, odvisno od dela, ki ga opravljamo.

Spanje je končna oblika pasivnega počitka, služi za obnavljanje telesne in duševne moči. Dobro je, da gremo spat vsak dan ob isti uri in da spimo enako dolgo. Soba naj bo mirna, postelja udobna, klima ugodna.

e) Rekreativna

je zbir vseh dejavnosti,

katerim se človek posveča zaradi počitka in razvedrila potem, ko se je osvobodil svojih poklicnih, družbenih in družinskih dolžnosti. Glede na svoja nagnjenja se ukvarja s športom, se giblje v naravi itd. V osebno zadovoljstvo nabira znanje, širi kulturno obzorje in prostovoljno opravlja družbeno delo.

Referat za zdr. vzgojo

Pojasnila v zvezi z novimi predpisi o zaposlovanju upokojujencev

Spremembe in dopolnitve zakona o delovnih razmerjih in zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, objavljene v Uradnem listu SRS št. 30/78 prinašajo pomembne novosti na področju zaposlovanja upokojujencev in uživanja pokojnine med ponovno zaposlitvijo. Obe zakonski noveli predstavljata celotno ureditev tega področja s tem, da zakon o delovnih razmerjih določa pogoje, kriterije in postopek zaposlovanja upokojujencev, zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pa ureja posledice sklenitve delovnega razmerja na prejemanje pokojnine in pravice upokojujencev po prenehanju delovnega razmerja.

Osnovni cilj nove ureditve je, omogočiti delavcu, da v skladu s potrebami in interesi temeljne organizacije ostane aktiven toliko časa in v takem obsegu, kot mu to dopuščata njegovo zdravstveno stanje in delovna zmožnost, pri tem pa odpraviti obstoj in onemogočiti možnost pridobitve dvojnega statusa, t. j. upokojujencev in delavca v združenem delu. Po novi ureditvi torej nihče ne more biti več upokojujenec in delavec v združenem delu oziroma prejemati osebni dohodek ter pokojnino hkrati.

V šestih mesecih od uveljavitve obeh zakonov se morajo vsi zaposleni upokojujenci odločiti, ali ostanejo še naprej v delovnem razmerju in se za ta čas odpovedo uživanju pokojnine ali pa prenehajo biti delavci v združenem delu.

V istem roku so tudi temeljne in druge organizacije združenega dela dolžne ponovno proučiti, ali pri njih še obstaja potreba, da delavec, ki že izpolnjuje pogoje za polno osebno pokojnino in je še v delovnem razmerju, nadaljuje z delom in na katerih delih oziroma nalogah. Zakon ni določil nobenih omejitev in bodo reaktivirani bivši upokojujenci kakor tudi delavci, ki so dosegli polna leta za pokojnino, pa se niso upokojili, lahko opravljali kakršnakoli dela oziroma naloge v TOZD — torej tudi dela oziroma naloge individualnega poslovnega organa ali druga dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Pač pa je pristojni organ temeljne organizacije dolžan, da na podlagi danih razmer v TOZD in v skladu s kadrovske potrebe ugotovi, da sta temeljna organizacija in delavec, ki se bo odločil, da ostane še naprej v delovnem razmerju, soglasna, da delavec nadaljuje z delom oziroma v nasprotnem primeru sprejme ustrezen sklep o prenehanju delovnega razmerja delavca, ki je dosegel pogoje za upokojujencev.

Temeljne in druge organizacije združenega dela morajo prav tako proučiti in se odločiti, katera dela v TOZD so taka, da jih bodo lahko opravljali upokojujenci po posebni pogodbi o delu. V ta namen morajo ustrezno dopolniti svoje samoupravne splošne akte. V skladu z zakonom o delovnih razmerjih bodo upokojujenci namreč lahko opravljali po posebni pogodbi o delu samo tista dela, ki bodo izrecno vnaprej določena v samoupravnem splošnem aktu. Delo po taki pogodbi lahko traja največ 20 ur na teden.

Opravljanje začasnih in občasnih del kakor tudi drugih del po posebni pogodbi o delu ter prejemanje plačila na taki osnovi nima vpliva na uživanje pokojnine upokojujencev. Upokojujenec pa je dolžan, da od zaslужka, pridobljenega za opravljeno delo po pogodbi o delu, plača posebni davek po stopnji, ki ga je določila občinska skupščina.

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

Posledice sklenitve delovnega razmerja na prejemanje pokojnine in pravice upokojenca po prenehanju delovnega razmerja

Starostni, družinski in invalidski upokojenec, ki ponovno sklene delovno razmerje ali se obvezno zavaruje po 7. členu zveznega zakona ali začne opravljati samostojno dejavnost, na podlagi katere je zavarovan, izgubi lastnost upokojenca in se mu za ta čas pokojnina ne izplačuje. Pokojnina se ne izplačuje vse dotlej, dokler traja delovno razmerje, ne glede na to ali gre za delovno razmerje za določen ali nedoločen čas ali delovno razmerje s polnim delovnim časom oziroma krajšim delovnim časom od polnega delovnega časa. Če pridobljena pravica do osebne pokojnine delavcu v času trajanja delovnega razmerja miruje in mu ponovno oživi po prenehanju delovnega razmerja.

Po prenehanju delovnega razmerja se upokojencu začne izplačevati pokojnina in pri tem se čas nove zaposlitve ter osebni dohodek iz take zaposlitve upoštevata različno, odvisno od tega, ali upokojenec že ima ali še nima polne pokojninske dobe.

Če upokojenec nima polne pokojninske dobe (40 oziroma 35 let; 35 oziroma 30 let borci NOV), se mu čas trajanja zaposlitve oziroma zavarovanja ali opravljanja samostojne dejavnosti šteje za odstotno povečanje že uveljavljene pokojnine. To pomeni, da se mu za vsako leto zavarovanja poveča pokojnina za 2% pokojninske osnove. Prav tako se osebni dohodek iz te zaposlitve všteta v pokojninsko osnovo in ima upokojenec pravico do ponovne odmere pokojnine.

Če upokojenec že ima polno pokojninsko dobo, se mu osebni dohodek iz zaposlitve lahko upošteva za novo odmero pokojnine. Lahko pa se mu že odmerjena pokojnina za vsako nadaljnje leto zaposlitve poveča za 1%, vendar največ 5%.

Upokojenec lahko zahteva ponovno odmero pokojnine, če je bil zavarovan vsaj 6 mesecev v enem koledarskem letu. Pri tem se za izračun poprečja upošteva celotni osebni dohodek iz zadnjih 10 let pred upokojitvijo. Zavarovancu, ki mu je bila že priznana polna pokojnina v višini 85% od pokojninske osnove, se pokojnina ponovno odmeri ali pa poveča že odmerjena pokojnina za 1% do 5%, če je z zaposlitvijo po upokojitvi dopolnil polno leto pokojninske dobe.

Po novih predpisih se tudi vojaškim upokojencem v primeru ponovne zaposlitve pokojnina ne izplačuje, razen v dveh izjemnih primerih, ki ju določa zvezni zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vojaških zavarovancev. Tako se kljub zaposlitvi izplačuje 50% pokojnina vojaškim invalidskim upokojencem in tistim starostnim upokojencem, ki so pokojnino uveljavili pred izpolnitvijo splošnih pogojev za pravico do starostne pokojnine.

Dolžnost obveščanja Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Skupnosti zdravstvenega varstva

Temeljne organizacije združenega dela, upokojenci oziroma delavci so dolžni, da v zvezi s spremembami statusa delavca-upokojenca sproti in ažurno obveščajo strokovno službo Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja in pristojne regionalne zdravstvene skupnosti.

Upokojenci, ki se bodo odločili za reaktivacijo, morajo oddelku za nakazovanje pokojnin na sedežu Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, Moše Pijadejeva 41 v Ljubljani, sporočiti, da se odpovedujejo uživanju pokojnine z navedbo točnega dneva reaktivacije. Tisti zaposleni upokojenci, ki se bodo odločili za prejemanje pokojnine, pa morajo istemu oddelku predložiti potrdilo o prenehanju delovnega razmerja v TOZD.

Temeljne organizacije združenega dela so dolžne vsako spremembo v zavarovanju svojih delavcev prigrasiti pristojni regionalni zdravstveni skupnosti.

Republiški sekretariat za delo

Lesnikove mame ni več

Nedelja je in zunaj je še mraz, čeprav prvi zvončki in trobentice že naznanjajo pomlad. Sama sem v hiši in prebiram dnevnik, ki sem ga pisala med NOB. List za listom obračam in oko se mi ustavi na strani, kjer imam opisane dogodke, ki so bili usodni za Lesnikovo družino. 18. oktobra 1944 leta so partizani v bližini Slovenj Gradca napadli vlak, nato so se umaknili in se ustavili pri Lesniku. Tam sta živela Knez Franc in njegova žena Terezija z otroki. Na tej domačiji so bili partizani kot doma in so ji pravili »pri Tončki«. Skrbna mati Terezija jim je rada postregla in že so se pogovarjali o razmerah po svetu. To pa ni ostalo dolgo skrivnost, zato so Nemci večkrat zasliali Lesnikove. Oče Franc je uvidel, da se ne bo mogel več dolgo izgovarjati in dokazovati, da nima veze s partizani. Po tem dogodku, 18. oktobra, ni imel več miru. Odločil se je, da pojde z družino v partizane. Odšli so vsi skupaj, oče, mati in vseh sedem otrok, katerih najmlajši je štel komaj osem let. Zapustili so svoj topel dom z vsem premoženjem in stopili v vrste Osvobodilne fronte. Sin Franci je bil že prej v partizanih, hči Antonija pa je bila v zaporu v Mariboru. Okupator je 25. oktobra 1944. leta oropal in požgal njihovo domačijo.

Težko pričakovano svobodo so dočakali vsi. Iz različnih krajev so se počasi vračali na požgano in uničeno domačijo. S skupnimi močmi in skromnimi sredstvi so Lesnikovo domačijo zopet obnovili in zaživel novo življenje. Že po desetih letih je umrl gospodar Franc. To je bil hud udarec za ženo in otroke, saj so komaj zaživel malo lepše življenje.

Starejši sin Knez Franci se je zaposlil pri Gozdni upravi, mati pa je posvetila vso delo in skrb družini. Trpljenje v partizanih ji je zrahljalo zdravje. Več let so se zdravniki v Slovenj Gradcu trudili in ji lajšali bolečine, ki jih je trpela za jetiko. Večkrat je bila tudi na zdravljenju v Topolščici.

Zaradi oddaljenosti od naseljenih krajev so Lesnikovi zapustili domačijo in se preselili v Kotlje. Tako so otroci lažje hodili na delo.

Nam vsem je znano, da sta Vernšekova in Lesnikova domačija obdani s smrekovimi gozdovi, zato ni čudno, da so se borci tukaj počutili kot doma. V brunarici, ki stoji med »Starem« in Lesnikom so se leta 1945 v marcu mesecu zbrali aktivisti OF za Koroško in Štajersko. Konferenco je vodil Sergej Kraigher. Takrat je bilo okrog Uršlje gore in Plešivca precej živahno, čutili smo bližajočo se svobodo.

Res, Lesnikova družina je mnogo prispevala za naš boljši dan, zato nismo mogli razumeti, da je kruta smrt iztrgala iz naše sredine tako dobro in skrbno partizansko mamico Knez Terezijo.

Draga pokojnica, mi, ki uživamo tako težko priborjeno svobodo, se te bomo vedno spominjali.

V spomin napisala Štefka Melanšek iz Razbora.

SODELAVCU MIHU RAMŠAKU V SLOVO

Nepričakovana in nerazumljiva je 19. aprila planila med nas vest, da si zapustil naše vrste. Nerazumljiva toliko bolj, ker je padla v čas, ko se umika zima — simbol smrti in se poraja pomlad, znanilka novega življenja. Skupaj s svojimi sodelavci gojitelji iz Primoža in Pernic si še pred dnevi kopal jame in sadil mlada drevesca, da se bo iz njih razrastle mogočen gozd, ki bo dajal kruha in zavetja našim potomcem. Danes pa so drugi skopali jamo za tebe, oziroma tvoje telo in te položili vanjo — pa ne za življenje, ampak za zadnji počitek. Ne bo te več zbudila kukavica, ki se je začela oglašati ravno te dni; ne bo te zbudila troblja modrega kombija, da bi te odpeljala na delo. Brez odziva bo ležalo tvoje telo globoko pod zemljo.

Rojen sredi pohorskih gozdov 20. septembra 1928 leta pri Kopniku na Antonu, si preko 50 let preživel med njimi. Gotovo je bila tvoja življenjska pot trda, kot je po večini trda vseh otrok rojenih v kajžah. Skupaj z očetom si priložnostno delal pri kmetih v gozdu in na polju, dokler ni bilo odprtih dovolj delovnih mest, da si se lahko za stalno zaposlil. Ni te zvalila tovarna in hrup strojev, ostal si v naravi. Sadil, negoval, varoval pa tudi sekal si, kar nam narava nudi za

naše človeške potrebe. Redki so nasadi stari do četrto stoletja, kjer ni stopila tvoja noga in katerih ni negovala tvoja roka.

Tudi prirodna mladja si usmerjal k boljši rasti vrednejših drevesnih vrst, spodbujal si dobro in odstranjeval slabo. Prepričani smo, da človek, ki z naravo živi in jo razume, ne more biti slab človek.

Ustvarjal si si družino, lep dom in majhno posestvo, ki si ga skrbno in z veseljem obdeloval. Gotovo si imel tudi svoje probleme in težave, toda prenašal in reševal si jih sam, sodelavcem in drugim ljudem o njih nisi spregovoril. Mogoče je bila usodna prav ta tvoja značajska poteza, ki ti ni dopuščala, da bi se razbremenil s tem, ko bi se nekomu izpošvedal; breme je postalo pretežko, klonil si in se umaknil. Zakaj se nisi mogel več veseliti svojih otrok, toplega sonca, prebujajočega se gozda, drobnih vsakdanjosti — to veš samo ti.

S svojo skrivnostjo si odšel od nas brez slovesa.

Vsi tukaj zbrani in ostali sodelavci ti želimo spokojno spanje v srcu zelenih pohorskih gozdov.

Vsem svojcem pa izrekam v imenu obrata za kooperacijo gozdarstva Radlje in njene sindikalne organizacije iskreno sožalje.

T. M.

Proslavljanje 8. marca ima pri nas tradicijo in še danes svojo vrednost. Ob njem oživljamo spomine na revolucionarno pot delavskega razreda, v kateri so si ženske izbojevale tudi svojo lastno osvoboditev in enakopravnost.

Na ta dan ocenjujemo današnji položaj ženske — delavke — matere v naši družbi. Dogovarjamo se o nalogah, ki jih moramo še izpolniti zato, da se bo ženska lahko v polni meri uveljavila v svojem osebnem, poklicnem in družbenem življenju.

Prav je, da ženske v svojih delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih, skupaj s sodelavci, proslavijo ta dan pristrčno, a dostojno, kot želimo in si prizadevamo za vse druge proslave. Prav bi bilo, da letos, v letu jubilejev KP, SKOJ in sindikatov, še posebej počastimo ženske borke in predvojnne revolucionarke. Posebno priznanje zaslužijo tudi tiste ženske, ki poleg dela in družinskih obveznosti aktivno delujejo v samoupravnih organih, družbenopolitičnih organizacijah združenega dela itd.

Vsem pa še šopek najbolj dišečih rož in poljub iz srca.

R. Kališnik

Tako smo proslavljali v Tovarni pohištva Prevalje

Ob 8. mazu

Nastop otroškega pevskega zbora iz OŠ Franja Goloba

Športna dejavnost v letu 1979

Najbrž ni nova ugotovitev, da sta šport in rekreacija delovnemu človeku še kako potrebna. V današnjem produkcijskem sistemu, kjer je v veliki meri prisotna monotonija dela, je to ena od prepotrebni oblik sprostitve in ohranjanja kondicije za življenje in delo.

Koliko in kaj smo na tem področju v LESNI naredili?

Ni mogoče reči, da nismo napravili ničesar. Smo! Če pogledamo malo nazaj, lahko zasledimo vidne uspehe dosežene na republiških in občinskih tekmovanjih ter v organiziranju športne dejavnosti med TOZD. Toda s tem nikakor ne moremo biti zadovoljni, ko po drugi strani ugotavljamo, da zadnji čas na tem področju nazačujemo.

Vzroki so tako objektivni kot subjektivni. Treba je vedeti, da združujemo v te namene zares minimalna sredstva. Prav tako ustrezen kader, in sicer v prvi vrsti človeka, ki bi se profesionalno ukvarjal z usmerjanjem športno-rekreacijske dejavnosti v DO.

Kljub vsemu bomo tudi v letošnjem letu poskušali izvesti program, ki smo ga sprejeli v

februarju na sestanku referentov za šport in rekreacijo:

— udeležba na zimski in letni lesariadi,

— športne igre med TOZD (v tradicionalnih disciplinah),

— športna srečanja znotraj TOZD.

V vseh omenjenih aktivnostih naj bi si prizadevali doseči množičnost, še posebej udeležbo žensk, ki so do sedaj bolj malo sodelovale. Prizadevali pa naj bi si tudi za čim boljše uspehe izven DO — na republiških tekmovanjih.

Lahko rečem, da smo letos izvedli tekmovanje v veleslalomu in to uspešno; da načrtujemo za drugo polovico aprila kegljanje in kmalu zatem še šahovsko tekmovanje — vse to v okviru TOZD. Udeležili smo se tudi zimske lesariade, ki je bila tokrat na Kobli (nad Bohinjsko Bistrico) in dosegli glede na razmere zadovoljiv uspeh.

Čez dobra dva meseca, t. j. 23. junija, pa nas čaka nastop na X. jubilejni LESARIADI, ki bo v Novem mestu, kjer bomo prav tako poskušali priboriti čim boljše uvrstitve.

Zato bi apeliral na vse posameznike in ekipe, da se za to

tekmovalje pripravljajo po svojih najboljših močeh. Seveda ob podpori vseh, ki lahko pripomorejo k boljšim skupnim rezultatom.

Prav tako bi se zahvalil vsem, ki so kakorkoli sodelovali v omenjeni dejavnosti, še posebej tistim, ki so s svojim

delom pripomogli k realizaciji celotnega programa.

Vse sodelavce pa bi pozval, da se še bolj aktivno vključujejo na področju športa in rekreacije ter tako koristijo sebi in doprinesejo k skupnim boljšim rezultatom.

Tuš Drago

Programirani aktivni oddih „KOPE“ 79

V zadnjem času smo prične vedno pogostejšim sindikalnim izletom, ki predstavljajo oddih naših delavcev in »aktivnosti« osnovnih organizacij sindikata v temeljnih organizacijah. Tu so gotovo prisotne čudne, nenavadne težnje po čarobni Španiji in Grčiji.

Iz takih tedenskih izletov se vračajo delavci še bolj utrujeni. Nasprotno takim idejam je osnovna organizacija Laguna šport internacional, skupno s službo medicine dela pri Zdravstvenem domu, organizirala skupino osemdesetih delavcev, ki je 4. januarja krenila na sneg na Pohorje na Kope s posebnim ciljem: bili bi poizkusna skupina, ki naj bi čokazala, kako bi moral izgledati aktivni oddih. Za to smo se odločili iz predpostavke:

Poreč danes organizira programiran oddih za tisoče delavcev (domačih in tujih), a sebe zapostavljamo. To bi bilo podobno pregovoru, da sta kovačeva kobila in čevljarjeva žena bosi. Razlog za to pa so bili tudi rezultati raziskave o zdravstvenem stanju naših delavcev.

Skupina je bila zelo različno sestavljena: natakarkji, zdravniki, medicinske sestre, športni delavci, pisarniški delavci, tiskarski delavci itd. Večina njih je bila prvič na snegu. Seveda so bili tudi skeptiki, ki so dvomili v akcijo, pa tudi taki, ki so se bali »režima« aktivnega oddiha. Pred odhodom so morali vsi opraviti sistematski zdravniški pregled. A ko smo prišli na sneg: pre-

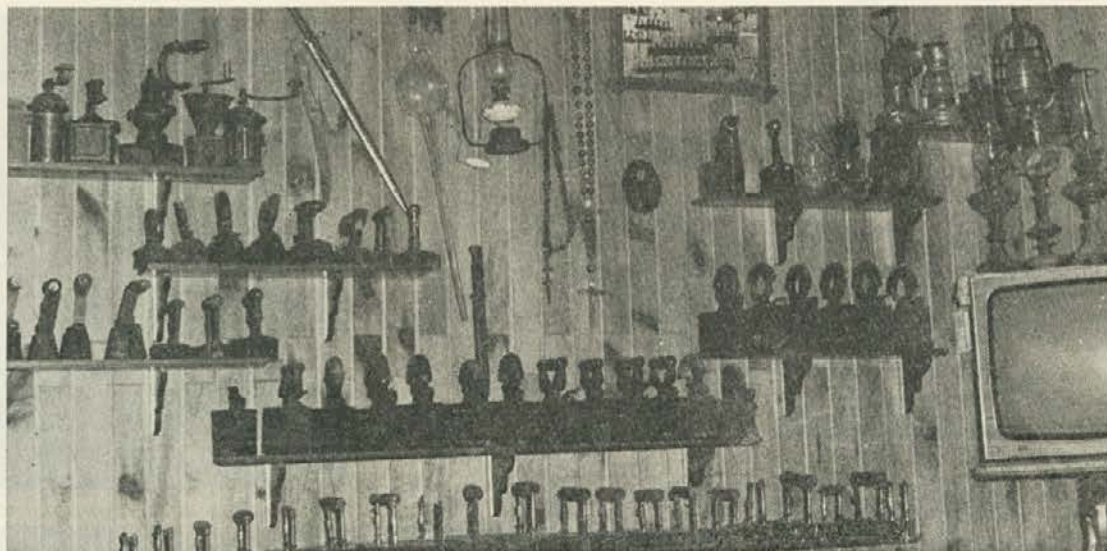
Predstavljamo vam

Tokrat vam želimo predstaviti vnetega zbiralca starin, predvsem starih likalnikov, Ferda Uršēja iz Slovenj Gradca.

Rojen je bil 1944. leta. Živi v Slovenj Gradcu, Gradišče 14, zaposlen pa je v Tovarni pohištva Pameče, kjer opravlja naloge in opravila vodje lakirnice.

Ideja o zbiranju starin se mu je porodila pred štirimi leti. Tokrat je dobil stanovanje. Želja vsakega človeka je živeti v okolju, ki mu je všeč in kjer se dobro počuti. Stanovanje pa je tisti del človekovega okolja, ki si ga vsakdo lahko uredi po svoje. Uršēju so všeč starine, zato se je odločil, da bo popestril notranjost svojega stanovanja z zbirko stvari, ki jih ceni.

Danes šteje njegova zbirka 70 likalnikov, od katerih je nekaj takšnih, ki imajo zaradi svoje starosti in redkosti posebno vrednost. Predvideva, da bo ob koncu leta povečal število likalnikov na 100. Poleg lepe zbirke likalnikov je na steni v njegovi dnevni sobi še nekaj

Zbirka starin — 4 metre dolga stena v dnevni sobi je že polna

starih luči — petrolejk, mlini za kavo, noži in bajoneti iz časov I. svetovne vojne itd., skratka, mnogo je tega, kar bi vsak muzej želel imeti.

Precej je v našem okolišu še starih domačij, ki jih bo Ferdo obiskal in poprosil gospodarja, da stopi na podstrežje in pobrska med staro šaro, kjer bi moglo biti kaj zanimivega za njegovo zbirko.

Zakaj se je odločil ravno za zbiranje likalnikov?

Sam je rekel, da je prvi likalnik našel doma. Bil je

last njegovega deda, krojača.

Morda bomo imeli kdaj možnost videti njegovo zbirko v kakšnem od razstavnih prostorov, saj so se zbiratelji starin iz Slovenj Gradca o tem že pogovarjali. Sicer pa Uršej svoje zbirke ne namerava kdaj odtujiti.

Zbiranje starin pa ni edini hobi s katerim se Ferdo

ukvarja. V prostem času išče po gozdu razna debela in korenine, s katerimi se je narava poigrala in jim dala posebno obliko. Te predmete preoblikuje in jih uporabi za okras stanovanja in vrta.

Tovarišu Uršēju želimo še veliko uspeha pri zbiranju starin.

I. R.

Ferdo Uršej

(Nadaljevanje s 7. strani) lepo sončno vreme, lepota narave, obilica snega, udobno bivanje v Grmovškovem in Partizanskem domu, strokovno nadvse dobri in požrtvovalni smučarski učitelji, ki niso varčevali s trudom, vse to je omogočilo, da so tudi največji dvomljivci poiskali smuči, pa četudi so pred odhodom v anketi izpolnili rubriko — ne želimo se smučati.

Rezultati so bili izjemni, smučali so vsi.

Nič ni bilo prepuščeno slučaju: ne smučarska šola, ne organizacija turnirjev, ne prirejanje zabav. Navdušili smo domačine s svojo organizacijo in oni nas. Upraviteljica doma Terezija Savc je bila vedno na

razpolago, ljubezniva in potrpežljiva, prav tako direktor TOZD Turizem pri Lesni inž. Dretnik, znan smučarski entuziast.

Dvakrat smo imeli skupne večere, prvič so nam domačini pojasnjevali njihove bodoče razvojne načrte in drugič, ko smo se poslavljali.

Uspeh te poizkusne skupine je bil velik. Bilo je precej takih, ki so se takoj prijavili za naslednje zimovanje, pa tudi želja cele skupine je, da ponovno obiše Pohorje.

Predstavniki organizacijskega odbora že službeno kontaktirajo in določajo termine za zimovanje.

Povzetek iz prispevka D. Orliča — Revija 30 DANA

Varujmo naše naravno okolje

Našim gozdovom preti vedno večja nevarnost ognja. Vedno bolj so onesnaženi zaradi odlaganja najrazličnejših odpadkov in vedno bolj so poškodovani zaradi prenekaterih obiskovalcev, ki do gozda in narave nasploh nimajo pravega kulturnega odnosa. Čeprav je gozd splošna ljudska dobrina in ima pri nas, zaradi širših družbenih koristi, v gozd vstop vsak, ne glede na lastništvo gozda, se marsikateri turist ne zaveda, da je ta naravna tvorba tudi uničljiva. Škoda, povzročena v gozdu, se odpravi le počasi in s težavo.

Pri nas ogroža ogenj najbolj gornji del Mežiške doline in vrh Pohorja. Okolica Zerjava je ogrožena zaradi posušene vegetacije, Pohorje pa zaradi obilice turistov, ki lahko zaradi kurjenja preblizu gozdnega roba in nediscipliniranega odmetavanja cigaretnih ogorkov povzročijo gozdni požar. V gornjem delu Mežiške doline smo zadnja leta z raznovrstnimi preventivnimi ukrepi uspeli preprečiti večje gozdne požare, za varstvene ukrepe na Pohorju pa nismo storili dosti. Zato bomo letos uvedli tudi na Pohorju skozi vso letno sezono čuvajsko službo. Čuvaj bo od tajništva za notranje zadeve pooblaščen opozarjati neprevidne obiskovalce na nevarnost kurjenja v bližini gozda, na nedovoljeno odlaganje smeti in odpadkov, odnašanja zaščitene rastlinja, druga poškodovanja gozdov in podobno. Najhujše kršitelje pa bo predlagal tudi sodniku za prekrške.

Gozd je dobrina nas vseh. Obiskujemo ga pogosto, iščimo zdravja v naravi. Nikakor pa naše narave ne obremenjujmo z nesmiselnim početjem in nepravilnim odnosom do nje.

Andrej Šertel, dipl. inž. gozd.

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija, n. sol. o.

Ureja uredniški odbor:

Vida Vrhnjak, Tone Modic, Ludvik Kotnik, Jože Gosak, Marija Krautberger, Oto Čegovnik, Hedvika Janše, Jurij Šumečnik, Andrej Šertel, Marjan Čuješ, Maks Nabernik.

Glavni urednik: Andrej Šertel — Odgovorna urednica: Ida Robnik — Lektorica: Majda Klemenšek — Tehnični urednik: Bruno Znidaršič — Naklada: 5000 izvodov.